

Slovenski

PRIJATEL.

Izhaja enkrat v mesecu.

Velja 4 gold. 30 kraje, na leto.

Štev. 12. V Celovcu 15. decembra 1875. XXIV. tečaj.

Pridiga za praznik sv. Štefana.

(Kako se kristjani kamnjajo, gov. J. A.)

„In so kamnjali Štefana, kateri je klical
rekoč: Gospod Jezus, sprejmi mojo dušo!
Dj. apost. 7, 58.

V v o d.

Včeraj smo obhajali rojstvo našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki je iz ljubezni do nas človek postal; danes pa praznujemo god prvega mučenika, ki je zavoljo Jezusa svoje življenje dal. — Kakor v apostolskem djanju beremo, je Štefan, eden sedmerih dijakonov, po Jeruzalemu Jezusov nauk oznanoval; terdovratni judje pa niso nič vedeti hotli od takega Mesija, ki je v revščini živel in tako sramotno umerl. Ko jim je pa Štefan njih terdovratnost očital, bili so še bolj serditi, od jeze škripljejo z zobmi in si ušesa mašé, da bi ga ne slišali. Na zadnje ga vsi divji peljejo iz mesta in s kamenjem pobijejo. — Kaj pa je Štefan med tem storil? Ko so ga kamnjali, po zgledu svojega učenika je molil: „Gospod, ne štej jim tega v greh!“

Ljubi moji! Ali se vam ne stori milo, če slišite, kako so terdovratni judje gerdo ravnali, da so sv. Štefana, moža polnega vere in sv. Duha, zavoljo resnice preganjali in celo kamnjali? Ali se ne hudujete v svojem sercu nad tako slepoto judovskega ljudstva?

Pa nikar se ne hudujte, nikar se ne čudite nad judovsko terdovratnostjo; saj se jih še med kristjani ne manjka in so tudi tukaj med nami taki, ki drug družega s kamenjem lučajo in pobijajo! Vi me neverjetno gledate in vendar je tako.

Da se bote prepričali, da resnico govorim, vam hočem danes pokazati:

1. Kako kristjani drug družega kamnjajo. Zraven pa bom tudi nauk pridjal:
2. Kaj nam je storiti, ako nas drugi kamnjajo.

Razlaga.

1. V starih časih je bila sploh navada, da so velike hudodelnike s kamnjem pobijali. V Mojzesovi postavi je bilo zapovedano, da so imajo kamnjati malikovavci (II Mojz. 20, 2); Pitonovi vedeževavci, (III. Mojz. 20, 27); taki, ki božje ime preklinjajo (III. Mojz. 24, 16); ki sabote ne posvečujejo (IV. Mojz. 15, 35); otroci, ki zoper vse opominovanje staršev ne ubogajo (V. Mojz. 21, 21); in vsi, ktere bi pri veliki nečistosti ali prešestovanju zasačili (V. Mojz. 22, 21). Tako beremo v Mojzesovih bukvah, da je ljudstvo na povelje božje kamnjalo moža, ki je Boga preklinjal in družega, ki je v saboto derva nabiral; v drugih bukvah kraljev pa beremo, da je ljudstvo še mertvega Absaloma kamnjalo, ker se je zoper svojega lastnega očeta Davida spuntal.

Ta smertna kazen ima res nekaj strašnega in divjega v sebi, posebno za to, ker se je vse ljudstvo zraven vdeleževalo in je vsak kamnje lučal na tacega hudobneža ali hudobnico. Vendar je pa Bog (v Mojzesovi postavi) tako kazen pripustil, da bi se drugi toliko bolj pred enakimi grehi in hudobijami varovali, zavoljo kterih so sami druge kamnjevali.

Ko bi še dandanes ta navada veljala, mislim, da bi se nekteri vendar le bali, svojega bližnjega kamenjem pobijati, da bi se jim pač roka tresla, ko bi mogli kamenje metati na svojega bližnjega, naj si bil še tako vreden in zadolžen. — In vendar, — kdo bi verjel? se še dandanes med kristjani mnogo takih dobi, kterim se bližnji ne smili, da ga s kamnjem lučajo in pobijajo. Kako neki to, bote prašali? To, ljubi moji, se dandanešnje le redkokrat zgodi na telesu, toliko večkrat pa na duši. Kamnje, s kterim se kristjani med sebo pobi-jajo, je: opravljanje, obrekovanje, gerdi priimki, preklinovanje, zapeljive in pohujšljive besede. Ja, to je tisto kamnje, s kterim se kristjani lučajo, dostikrat svojega bližnjega hudo ranijo ali celo umoré, to je, da mu dobro ime, čast, zaslužek, zdravje, včasih tudi življenje vzamejo.

Otrokom zamerimo in jih kaznujemo, če se s kamenjem lučajo; in vendar mi odraščeni dostikrat nismo nič boljši, ampak še hujši in grozovitniši, če drug družega opravljamo, obrekujemo in pohujšujemo!

Ja, ti kristjan! svojega bližnjega kamnjaš, kader njegove slabosti in napake raznašaš in mu tako dobro ime jemlješ. —

Ti si svojega bližnjega s kamnjem pobil, ker si njegove skrivnosti odkril in ga ob službo pripravil!

Ti s kamnjem ubijaš dušo poštenega dekleta, ko jo v greh, v nečistost napeljuješ?

Ja, tebi se še nedolžni otroci ne smilijo, tudi na te kamnje mečeš, kader brez premislica pričo njih pohujšljivo govoriš! —

Povej mi, ljubi moj, ali bi bilo tebi všeč, ako bi te kdo s kamenjem zadel, ali ko bi jih še več nate zalučil? Ali bi te ne bolelo? Ali bi se ne pritožil čez tako ravnanje? — In glej nič boljši ne delaš ti, kedar svojega bližnjega opravljaš, obrekuješ, preklinjaš itd.! Ali je to človeško, ali je to keršansko? Ti nimaš rad, da bi kdo tvoje napake raznašal; pa tudi ti nikar ne opravljaš! — Tebi se hudo zdi, če se kdo čez te laže in ti hudobije podtika, katerih nisi kriv; pa tudi ti nikar ne obrekuješ! — Tebi se milo stori, če te kdo zmirja, priklinja, če ti priimke daje; pa tudi ti drugih ne preklinjaš in ne zmirjaš! Ali ne veš, kako nas je Kristus učil: „Kar nočete, da bi ljudje nam ne storili, tudi vi njim ne storite?“

Mi pa tudi nimamo nobenega uzroka, da bi smeli na svojega bližnjega kamnje metati, ga soditi, gerditi in opravljaš, ker sami nismo brez graje in smo včasih ravno v tistih rečeh zapleteni, zavoljo katerih hočemo druge kamnjati. To nam je Jezus prav očitno pokazal v svojem ravnanji z očitno prešestnico. (Povej ob kratkem. Jan. v 8. pogl.) — Nihče si ni upal, kamnja na njo zagnati, ker se je vsak več ali manj tudi zadolženega čutil. Učimo se iz tega, slabosti in napake svojega bližnjega milostno soditi, ž njimi poterp-ljenje imeti in zmiraj popred sami sebe pogledati in presoditi, preden kamen vzdignemo in ga na bližnjega veržemo. — Pa je že tako, da le preradi pezdiri vidimo v očesu svojega brata, bruna pa v lastnem očesu ne vidimo. Pometajmo toraj najprej pred svojimi vratmi, preden pometamo pred drugimi. In če hočemo vestni in natančni biti, bomo navadno toliko smeti našli pred lastnim pragom, da nam za druge nič časa ostajalo ne bo!

2. Iz rečenega ste se lahko prepričali, dragi moji, da je res in da se le prepogosto zgodi, da se kristjani s kamnjem lučajo in pobijajo. Zdaj naj vam pa še povem, kaj je storiti, ako nas drugi kamnjajo, s kamnjem na nas mečljejo, nas opravljaajo, obrekujejo?

Ljubi moji! to boli, to je hudo, ako kdo s kamnjem na nas meče, ako nas opravlja in obrekuje. Ali kaj je vendar storiti? Ali bomo kamnje, ktero je na nas zalučil, pobrali in nazaj zagnali? Ja, tako sploh delajo kristjani, pa tako ni prav, tako ni keršansko. Kristus, naš učenik, in svetniki so nas vse drugači učili. Od našega Zveličarja tako piše sv. Peter (I. Pet. 2, 23): „On, ko je bil preklinjan, ni klet; ko je terpel, ni pretil; temuč se mu je vdal, kateri ga je krivično sodil.“ In Kristus sam nas je učil: „Če te kdo udari po tvojem desnem licu, pomoli mu še levega.“ (Mat. 5, 39.) To se pravi: Boljši je še večjo krivico terpeti, kakor pa hudo s hudim vračevati. In kaj je storil sv. Štefan, ko so ga kamnjali? Pokleknil

je in je za svoje sovražnike molil, rekoč: „Gospod, ne šteje jim tega v greh!“ — Kako pa navadno kristjani delajo? Če jih kdo skamnjem luča, še večje kamnje mu nazaj mečejo; če jih kdo kolne, še hujši ga preklinjajo; če jih kdo zmirja ali opravlja, mu še gerše priimke dajejo in še slabše reči pripovedujejo. Kristjani moji! ne tako, tako ni prav, tako ni keršansko! Rad priznavam da boli, da hudo dene, če nas drugi s kamnjem lučajo itd.; ako pa mi nazaj vračamo, nismo nič boljši od unega, in se ravno tako zoper osmo zapoved pregrešimo, kakor uni, ki je začel.

Kaj je tedaj storiti? Ako si preganjan, zasmehovan in obrekovan, brani se, kar se moreš, pa keršansko in zmerno, tako da svojega razžalnika ne žališ. Si po pravici s kamnjem zadet, vzemi to za pokoro; te je kamen po krivici zadel, si bil po nedolžnem obrekovan in opravljan, reci: To ni res, to ni tako! Ako pa vse nič ne zda, ne huduj se, ne vračaj krivice s krivico, hudega s hudim, ampak sodbo in kazen Bogu prepusti, ki je rekel: „Moje je maščevanje!“ Poglej proti nebu, od tam ti bo pomoč, moli za sovražnike, in reci kakor sv. Štefan: „Gospod ne šteje jim to v greh!“

In glejte! keršanski poslušavci! ravno ta nauk je, ktereга kristjani tako težko umejo, tako neradi spolnujejo. S tem kažejo, da niso pravi, dobri kristjani, da niso učenci tistega učenika, ki je govoril: „Ljubite svoje sovražnike, dobro jim storite, kateri vas sovražijo in molite zanje, kateri vas preganjajo in obrekujejo, da bote otroci svojega Očeta, ki je v nebesih, kateri da svojemu solncu sijati na dobre in hudobne, in da dežite na pravične in krivične. (Mat. 5, 45.)

Sklep.

Kaj naj bo pa sad današnjega govorjenja? — Znanprej nikar ne mečimo kamnja na svojega bližnjega, nikar ne govorimo iz jeze in nevoščljivosti od njegovih slabost, ne raznašajmo njegovih napak; naj si bodo že res, in še veliko manj, če niso res. Iščimo naj poprej, da poboljšamo sami sebe.

Ako smo pa mi s kamnjem zadeti, ako smo opravljeni, zmirjani itd. branimo se zmerno, sicer pa po keršansko poterpimo. Nikar hudega s hudim ne povračujemo, da s hudobnimi vred ne poginemo!

Če bomo tako delali, ljubi moji, potem bomo lahko izhajali in ljubi mir bo prebival med nami; tisti mir, ktereга je novorojeni Jezus iz nebes prinesel na svet, tisti mir, ktereга so angeli pri njegovem rojstvu ljudem dobre volje oznanovali. Ja, ta nebeški mir naj nam na prošnjo sv. Štefana dodeli Jezus Kristus, ki je Bog hvaljen na veke. Amen.

Pridiga za novo leto.

(Čas. S. G.)

„Glejte bratje, da pazljivo hodite, ne kakor neumneži, temuč kakor modri, odkupljajte čas, ker dnevi so hudi;“ opominja sv. Pavl Ef. 5, 15—16.

Vvod.

1. Vsak človek ima dva mejnika v svojem življenju na zemlji, tako imenitna in velika, da se pri enem njegovo življenje začne, pri drugem skonča. Pervi mejnik je njegovo rojstvo, drugi njegova smert . . Med jima teče hiter in bister potok; pri prvem zvira, pri drugem ga večnost požira, in ta dereči potok je hitri čas. Po njem plavajo ure, dni in leta, plava vse dobro in vse hudo za njim. Človek na potoku stoji, dobro in hudo si iz njega lovi; kar vlovi, je njegovo, kar zamudi, je vekomaj zgubljeno. —

2. Ja resnično, derečemu potoku je najbolj podobno naše življenje, hitro nam spred oči odleti. Komaj kar smo začeli leto, in, ko je snoči ura dvanajst odbila, vzelo je lansko leto od nas slovo za vselej, nikdar se več povrnilo ne bo. — Preteklo je zopet eno leto, mnogo se je v njem spremenilo. Nekteri so si namreč dolgo življenje obečali, pa danes jih ni več med živimi. Naši znanci in prijatelji, naši ljubi starši so nas zapustili v minulem letu, tiha gomilica pokriva njihovo drago telo. Žena ti je zapustila majhne otroke, in je šla k Bogu na račun. Pa tudi mi vsi, ki po božji milosti še danes tukaj smo, smo za eno leto bliže groba, bliže večnosti in sodbe, ki nas čaka. Nas tukaj zbrane tako lepo opominja sveti Pavl: „Glejte bratje in sestre, da pazljivo nodite, ne kakor neumneži, temuč kakor modri, odkupljajte čas, ker dnevi so hudi.“ Ef. 5, 15—16.

3. Veliko ljudi živi brez vse skerbi, kakor bi tukaj večen ostanek imeli, tratijo dragi čas; življenje urno teče in preteče oni pa so na koncu brez dobrih del — brez zasluženja. Koliko bi še pobožni človek zamogel storiti. Koliko svetih zdihljejev, lepih pesmic, gorečih molitvic in obhajil po derečem potoku hitrega časa odplava, Grešnik oslepljen in zatopljen v hudobije, dragi zlati čas še le v hudo obrača, pokoro od leta do leta odlaga; na zadnje mu čas doteče, on pa se zverne v globoko morje nesrečne večnosti. Da bi zlati čas, kterega nam je še dobrotljivi Bog določil na

tem svetu, dobro porabili za svoje zveličanje, želim vam danes o času premisljevati, in sicer rečem:

I. Čas je drag.

II. kako si ga kupimo? Začnem v imeni Jezusovem?

Razlaga.

I. Nahajajo se na svetu imenitne reči, ki so velike vrednosti, hiše, njive, travniki, gorice, vendar vse to je le nič, ako jih primerjamo času. Čas je največ vreden in sicer zato

1. ker si s časom nebesa kupimo. Čas je cena ali kupnina nebes, kakor nas uči sv. Bernard: „Čas je seme večnosti. Nič ni dražšega, ko je čas, pa nič se bolj nemarno ne zaničuje kakor ravno čas; dni zveličanja odtekajo, in nihče tega prav ne pomisli.“ Resnično čas je velike vrednosti, ker tudi ena ura zlatega časa nam zamore pridobiti večno veselje v nebesih. Desni razbojnik je le samo nekoliko trenutkov časa imel za svojo pokoro, in to je tako drag čas bil, da si je z njim kupil svete nebesa. Kaj lepo govori sveti Bernard: „Ko bi kdo zamogel in smel le samo pol ure časa v pekel nesti in ga tam ponujal na oddajo, pogubljeni bi za en pol ure časa dali in obetali tavžent svetov. Tako drag je čas.“ — O kako bi se pogubljeni tergali za en pol ure časa pokore, za en trenutek časa, v katerem bi svoje grehe obžalovali, vse bi dali za nja, ljubša bi njim bila ena ura časa za pokoro kakor ves svet! Kristjani! mi smo še na tem svetu, pa kmalo nas ne bo več; zdaj še imamo čas; zato se pa od pogubljenih učimo dobro obračati dragi čas, kolikor nam ga je mili Bog še za življenje odločil, kupimo si s tem kratkim časom veselje, ki bo vekomaj obstajalo. Vsak trenutek in vsak den porablajmo za čast in hvalo božjo, pa tudi za svoje zveličanje, da si v tem času kupimo in oskerbimo večno veselje. Sveta Terezija — in drugi svetniki — so se razveselili, kolikorkrat so uro biti čuli; pa ne zato, ker je ena ura pretekla, temuč ker so se zopet za eno uro nebesom približali. Tako delajmo tudi mi; spominjajmo se gosto svoje smrti. Ura bije, kliče, vpije: človek smerti spomni se, z vsako uro si nebesa kupujmo. Čas je drag, ker si z njim nebesa kupimo, pa tudi zato je čas drag.

2. ker ga nikdar več nazaj ne bo. — Rimski cesar Tit, če tudi ajd, je pravično in pošteno živel. Vsak den je kaj dobrega storil ljudem — svojim podložnikom. Če se mu je pa le prinamerilo, da je kateri den kaj dobrega storiti zamudil, rekel je zvečer svojim domačim, služabnikom in prijatom: „Prijatli! den sem zgubil;“ ker je vedel, da zgubljeni čas se več ne vrača. Kakor se dim razkadi in ne ostane nobene sledi, kakor ladja na morju vodo preplava, pa ne vidiš nobenega tira, tako zgine tudi dragi čas, in se nikoli več ne verne. Zgubljen — celo zgubljen — čas je, kolikor ga preživimo brez dobrih del, brez molitve, brez pobožnosti, brez zataje-

vanja — nikdar ga več nazaj ne bo. Če ti hiša pogori, ti jo dobri sosedi pomagajo staviti, in v kratkem imaš lepo novo stanovanje. Če te bolezen doleti, po božji volji zopet ozdraviš; če ubožaš, ti Bog da svoj žegen in zopet postaneš premožen, vsaka zguba se še da popraviti, pa čas zgubljeni se več ne vrača. Ura zgubljena se ne verne nobena. Stoj moj kristjan danes, in poglej nazaj v svoje leta — ali je tvojih šestdeset let zgubljenih? Stoj grešnik! in pomisli, kako dolgo že tratiš dragi, zlati čas! Poglejmo vsi na svoje leta, in spoznati moramo, da smo obilno dragega časa potratili! Pa Bog nam je še toliko milostljiv, da nam še to leto dočakati da, da nas opominja po svojem služabniku, naj bi ta dragi ostali čas preživeli ne kakor dosedajni neumneži, temuč da živimo ostali čas modro, pobožno in sveto, da to popravimo, kar smo dozdej zamudili. Bog nas opominja, pravim po sv. Pavlu, dragi čas odkupiti: „Glejte bratje, da pazljivo hodite, ne kakor neumneži, temuč kakor modri, odkupljajte čas, ker dnevi so hudi.“ — In kako si časa kupimo, pomislimo še na kratko v drugem delu.

II. Človek toliko naprej v pratiko — koledar — pogleduje, in poišče godove svojih znancev, ali tudi svoj god. Gotovo ste tudi vi pogledali na prvi den novega leta, in vidili naslikane tri osebe; prva oseba pomenja judovskega duhovnika za obrezo pripravljenega; druga pomenja Marijo Devico, tretja pa Jezusa samega, ktere je Marija osmi dan po porodu po judovski šegi obrezati dala, in je dobil presveto ime: Jezus. — In ravno te tri osebe nas učijo, kako imamo novo leto začeti, in živeti, da si časa kupimo — zamudo popravimo, kolikor nam je mogoče.

a) Judovski duhovnik je imel dolžnost obrezovati novorojence: v koledarju naslikan nas spominja na spovednike nove zaveze, ki v božjem imenu grešnika obrezujejo in odvezujejo njegove grehe. Grešnik se mora spovedniku prikazati, razodeti svoje najskrivnejše dela, celo serce razkriti, da ga obrežejo in bodečega ternja — grehov — rešijo. — Grešno oko se mora izdreti, grešni jezik odrezati, hudobno uho odsekati, grešno znanje odtergati, ker je ropalo in trtilo zlati čas v nedeljah in praznikih, po dne in po noči. In spovednik v zgrevano — obrezano serce vsadijo modro lilijo spokornosti, vijolico ponižnosti, in šipek — vertnico — svete gorečnosti, rožmarin keršanske potrpeljivosti. — Glej, tako obrezati se moraš ti grešnik dati, da bo novo leto 1876 za te tudi resnično novo leto. Le tako obrezan in odvezan od svojih grehov v ostri spokornosti si zamoreš časa kupiti. Eno leto sveto preživeto zamore popraviti vse, kar si se pred Bogom zagrešil. Kupujte si tedaj dragi čas, radi sprejemljite svete zakramente, posebno, če ste v pretečenem svetem letu premalo storili za svoje zveličanje. Pridite radi, grešniki, k spovedi, da začnete v novem letu novo življenje, da svoje zamude popravite in si časa pokore kupite!

b) Kaj lepo je v koledarju naslikana druga oseba: Marija;

zato ker le z Marijo si časa pokore kupimo, z Marijo se začne novo leto, novo življenje. Kjer Marije ni, kjer se še Marija ne časti, tam je še vedno staro leto, staro pregrešno življenje, ki vniči in potratí dragi čas. Kdor pa Marijo najde in mater božjo vredno časti, on v kratkih letih spokornosti poravna vse zamude, z Marijo združen, živeti je velik dobiček. „Kdor mene najde, pravi Marija, našel bo življenje in si zajel zveličanje od Gospoda.“ (Sap. 8, 36.) — Zato nas tolaži tudi sv. Bernard, ki uči „da Marijinu služabnik se ne pogubi.“ Kedar človek umira, najrajši še Marijo na pomoč kliče; tudi taki, kateri so jo pri zdravju in v življenju premalo častili, naj bi njim vsemogočna kraljica v smrti pomagala; in veliko jih je, ki so še v smertni uri pomoč in zveličanje dosegli po Mariji Devici. Mi pa ne odlagajmo tega na smertno uro. Danes se pogreznimo v Marijino serce. Od zdaj živimo za Marijo, da svojo zamudo pred Bogom popravimo, časa si kupimo, če z Marijo Devico pobožno živimo. —

c) Kjer je Marija, tam je poleg ali blizu tudi Jezus; najboljeji si časa kupimo, če se z Jezusom sklenemo. — Kdor eno uro z Jezusom preživi, ima za nebesa več zasluženja, kakor tisti, ki petdeset let mlačno živi. Velik dobiček na času je z Jezusom združen biti; zato že sv. Pavl pravi: „Kakor vselej bo tudi zdaj poveljčan Kristus v mojem telesu, ali že živim ali umerjem. Živeti mi je Kristus, umreti — v Kristusu — mi je dobiček.“ Filip. 1, 20—21. Zopet pri drugi priložnosti nas opominja, da naj se celo z Jezusom sklenemo: „Odložimo dela teme in oblecimo orožje svetlobe. Kakor po dne pošteno hodimo, ne v požrešnosti in pijanosti, ne v nečistosti in razuzdanosti, ne v kregu in prepiru, temuč oblecite Gospoda Jezusa Kristusa.“ (Rom. 13, 12.) To je velik dobiček in sreča za nas, če z Jezusom združeni živimo pobožno in sveto. Bodimo tedaj modri in si v bodočem letu časa odkupimo — združeni z Jezusom živimo; priložnosti bodemo mnogo imeli. Pri sveti meši vsak den bo prišel Jezus k nam, pridružimo se mu — darujmo se mu; v novem letu naj bo naša navadna, vsakdajna steza k Jezusu, k sveti meši, da tako svoje zamude in nemarnosti prejšnjih let popravimo — si časa kupimo. Pa še vse bolj na tesno se v novem letu z Jezusom združujmo v sv. obhajilu. Vedno je pripravljen v altarskem zakramentu, vedno nas k sebi kliče, ker bi se nam rad pridružil, ker Jezus ve, da brez njega ne moremo nič storiti, brez njega živeti je zgubljen — zapravljen čas. — O le pogosto in vredno pristopajte k angeljski mizi, se z Jezusom združujte, tako bo novo leto za nas srečno in veselo, tako si bomo tudi čas odkupili.

Sklep.

Cesar Karl V. je imel nekega posebno dobrega in zvestega služabnika, katerega je napadla smertna bolezen. Vse pomoči so prešle. Cesar ves žalosten obišče svojega zvestega strežnika. Bolnik

svojega gospoda zagleda, in mu reče: Presvitli cesar, veste, kako lepo in zvesto sem vam služil, zato mi pa zdaj v moji največi sili eno milost skazite. Ves ginjen reče cesar: Le govori moj zvesti služabnik, vse ti storim, karkoli želiš. — Na to začne služabnik: „V kratkih trenutkih moram stopiti pred sodnika — kralja vseh krajev, odgovor dati od svojega življenja, tega se bojim, zato vas prosim podaljšajte moje življenje za nekoliko dni, da se spokorim, Bogu služiti začnem in se na sodbo pripravim.“ „Oh, vzdihne cesar, to mi ni mogoče.“ — Bolnik pa pokrije svoje solzno lice in zdihuje: „O jaz neumnež! vse svoje žive dni, vse svoje moči sem za svojega cesarja porabil.“ Bratje! pazljivo živimo, ne kakor neumneži, temuč kakor modri, odkupljajmo čas — dobro ga porabimo, da, kader hudi dnevi naše smerti pritečejo, ne bomo tudi mi jokali. Ta čas, kterege nam je še Bog podaril, preživimo pobožno — spokorno za Marijo in za Jezusa, da tako z Jezusom živimo, z Jezusom umerjemo, in po dokončanem tem času se v večnosti veselimo poleg Jezusa in Marije. Amen.

Pridiga za nedeljo po novem letu.

(V božjih rokah smo; L. F.)

„Tisti čas, ko je Herodež umrl, prikazal se je angelj Gospodov Jožefu v spanju v Egiptu rekoč: Vstani in vzemi dete in svojo mater in pojdi v Izraeljsko deželo.“

Mat. 2, 19.

V v o d.

Velik strah je obšel Herodeža, kakor sv. pismo pove, ko je zvedel od novorojenega kralja. Njegova črna, zaveržena duša sklene, nedolžno dete umoriti, da bi ga ob kraljestvo ne pripravilo. Ali kako bi izpeljal ta črni gerdi sklep? Modri iz jutrove dežele pridejo za zvezdo in vprašajo Herodeža: „Kje je novorojeni kralj? Njegovo zvezdo smo videli in smo prišli, molit ga.“ Ves razveseljen se jim pokaže, zavoljo rojstva novega kralja pismarjem ukaže, naj preiščejo v sv. pismu, kje se bo rodil pričakovani obljubljeni kralj in odrešenik. Tudi on, pravi, resnično želi, od deteta zvedeti, da bi mu svojo čest skazati mogel. Zato jim reče: „Idite in poiščite ga, in ko ga najdete, pridite nazaj in povejte mi, da tudi jaz grem ga molit.“ Ali vendar Bog, kateri vse naše serca in naše misli spregleduje in ve, spregledal je prekanjenost in zvijačnost tega grozovitneža, posvari modre, da bi se h kralju ne vernili in k Jožefu reče angelj: „Vzemi dete in njegovo mater in pojdi v Egipt, Herodež

ga išče, da bi ga umoril.“ Jožef še po noči vstane, vzame Marijo in dete, in pobegne ž njima v Egipt. Ko je grozovitnež že umerl, spet se angelj prikaže Jožefu, in mu ukaže, da bi se vernil nazaj z detetom in materjo, pa nikar v Judejo, ampak v Galilejo. Tako je božja skerb ali previdnost bdela črez dete, in ga je ovarovala nevarnosti, za katero noben človek ni vedel. Pa nikar samo črez življenje božjega deteta je bdela božja previdnost in skerb, ampak čez življenje vsakega človeka. Vse ljudi ona obsega, mi vsi smo v božjih rokah. Nam vsem veljajo besede Gospodove: „Še naj burnejša ptica ne pade s strehe brez volje božje, zato ne bojte se; ali niste veliko več, kakor one.“ V božjih rokah je naše življenje, Bog sam je vsegamogočni, vse vedoči. Brez njegove volje in brez božjega vedenja se nam ničesar ne more zgoditi.

Ljubi moji! novo leto smo nastopili, marsikteri se le s težkim srcem spominja na pretečeno leto. Revnost, siromašnost, bolezen so ga hudo nadlegovale. Pa tudi le z žalostjo gleda temu letu naproti. Ravno to, in Bog ve še kaj hujšega ga čaka v prihodnjem. Zato se mu serce noče razveseliti. Pa vendar ne bodite maloserečni: „Naše življenje je v božjih rokah. Božja previdnost, božja skerb nas vse obsega.“ To hočemo danes premišljevati. Besede in nauk, katerega je stari Tobija svojemu sinu na pot dal, naj tudi nas varujejo vse žalosti v revah. „Ne skerbi zato, pravi, ker sva ubožna, zamožen si, kedar se Boga bojiš, se greha varuješ in dobro storiš.“ Te besede vam podam na pot v novo leto; le poslušajte!

Razlaga.

1. Kako mile, kako prijazne so besede starega Tobija na svojega Sina: „Ne skerbi zato, ker sva ubožna.“ To je naj lepše in prav v resnici božje v sv. pismu, da se beseda sv. pisma nikoli ne postara, in da vsakega človeka zadeva. V vboštvu je bil Tobija in v sužnost je bil odpeljan z vsem ljudstvom vred, grozovitno ž njimi je ravnal ptuji kralj, veliko Judov je dal umoriti in jih zunaj mesta razmetati. Tobija jih je skrivši pokopaval, zato bi imel tudi on k smerti obsojen biti. Pobegnil je in tako srečno odide smerti, ali vse premoženje mu je bilo odvzeto, le samo njegova žena Ana in sin mlajši Tobija sta mu ostala. Po smerti tega kralja verne se nazaj in dobi premoženje in zopet je pokopaval, trupla umorjenih bratov. Novo nadlogo mu Bog pošlje, luč oči mu ugasne, ne vidi več belega dne in svitlega solnea. Slep in ubog vendar ni obupal. Ana, njegova žena, je imela pridne roke in s temi si je pridelovala živež za celo družino.

Imate tu pred očmi siromašno družino kakor jih je povsod, iz domače dežele v hudo sužnost odpeljano, oče slep in sin ne more kaj zaslužiti, in mati s pridno roko vse preživlja. In sedaj premišlujte, prevdarite besede starega, slepega Tobija: „Ne skerbi zato

moj sin, ker smo v uboštvu.“ Vidite očeta, in serce, katero tudi v nesreči in v uboštvu nad Božjo previdnostjo ne obupa. Na Boga je zaupal vse svoje žive dni, na njega še sedaj zaupa, ko so mu oči otemnele, nesreča in slepota ga v zaupanju na božjo skerb in previdnost le vterdi. Slepi, stari oče tolaži mladega sinu: „Ne skerbi, ker smo v uboštvu.“ Zares on je poznal lepše zaklade, kakor bogastvo in premoženje, zdravje in srečo, mehkužnost in mesene strasti, katerih jih toliko išče in želi. Odkod pride žalost, skerb in obupanje toliko starišev? Siromaštvo je, katero nareja marsikterim tako težko serce, kedar pogledajo prihodnosti naproti? Vbožtvo in stradanje vidijo jih od daleč čakati. Pogledajo izstradane otroke, za ktere komej naj potrebnjših reči morejo priskerbeti; ti jih tako skerbijo, zavoljo njih preživljenja si belijo lase. Iz njih obličja se morejo brati besede, nikar te, katere smo slišali iz Tobijevih ust, ampak le besede skerbi in obupanja. „Kdo nas bo preživil, ker smo tako v vbožtvu?“ Pravi kristjan, kateri kakor Tobija, vse zaupanje v Boga postavi, odgovoril bo tem malovernim: „Bog bo za vas skerbil, kateri vas je že dozdej preživil. Ubožtvo in siromaštvo pravega kristjana včasih hudo nadleguje, pa vendar obupal in maloserčen on nikoli ne bo. Se živi božja previdnost, še skerbi Bog za vse svoje stvari. Brez njegove volje in vedenja se še naj burnejša stvar ne vkonča.“

Kakor Tobija bo rekel pravi kristjan: „Ne skerbimo, ker smo v vbožtvu; pridne roke, in priterganje nepotrebnih reči nas bojo preživile in nam vbožtvo olajšale.“

2. Ako bi se pa tudi ne dalo vbožtvo odgnati, kristjan pozna še drugo premoženje, druge zaklade, kakor Tobija svojemu Sinu pravi: „Premožni smo, ker se Boga bojimo, greha varujemo in dobro storimo.“ In to premoženje si vsak more zadobiti. V katerem človeku strah božji prebiva, ta bo Boga častil, v Boga zaupal, mir in zaupanje ga nikdar ne bo zapustilo. Ker pa marsikteri to pozabi, tudi siromaštvo in vbožtvo toliko hujši občuti. Od kod pride uboštvu in stradanje pri marsikteri družini? O ko bi oče varoval se greha in bi bil bogaboječ, ko bi oče ne bil nezmeren v pitjači in imel pridne roke, ko bi namestu krivičnosti si rajši po pravičnem potu kruha služil, ne bi sramote, ne bi siromaštva pripravil črez hišo in družino. Zakaj pri nekteri družini, akoravno oče skerbi in se potrudi, vendar ne zdaje nič zaslužek in nima nobene teka? Zato ker mati ni takošna kakor Tobijeva žena, da bi tudi z lastnimi pridnimi rokami pomagala družino preživljati. So tudi take matere, ktere kervavo in od očeta težko zasluženi denar po norčavem zapravljajo, za nepotrebne reči in za svoj život bolj skerbijo, kakor za potrebne reči. Vidimo oči starišev polne solz in njih obličja se ne more razveseliti, temna megla skerbi s čela ne pobegniti. Odkod pride tudi to? Iz tega, ker njih otroci niso podobni mlajšemu Tobiju. Hodijo po hudih potih, ne poznajo strahu božjega, se bojijo dela, počasni in mudivni so k dobremu, hitri pa

in nagli k vsaki hudobiji in pregrehi. Kedar bomo prav zvesto vse pregledali, lahko se bomo prepričali, da je lastni ali ptuji greh oče in mati siromaštvu, da greh naj več britkosti napravlja. Pa tudi veliko v resnici je število tistih, kateri brez vsega svojega zadolženja v vbožtvu živijo. Kdor je pa brez svojega zadolženja vbožen, naj si naredi iz sile čednost, in naj si obrača vbožstvo, ta žlahni kamen, po celi svoji vrednosti. Poterpi, zakaj v dobri družini živiš; naš Zveličar nosi s tebo vbožstvo in ti kliče: „Kteri hoče moj učenec biti, naj vzame svoj križ na se in hodi za menoj.“ Tudi Marija, božja mati, ssv. apostoljni in veliko svetnikov, vsi so živeli v vbožtvu, pa poznali so lepše in boljše zaklade. Koliko imenitnih tega sveta je tudi bilo, ki so bili v bogastvu rojeni, pa vendar so z največjo skerbjo vbožstvo iskali. Priče temu so sv. Alekš, sv. Ožbalt kralj, sv. Pavlja, sv. Pavlin, sv. Angela in sto in sto drugih. Objemi tudi ti vbožstvo kakor dragega prijatelja Jezusa Kristusa, kateri je bil v vbožtvu rojen, v vbožtvu živel in umerl.

3. Ne skerbi kedar moraš brez zadolženja v vbožtvu živeti. Saj še živi skerbiljivi Bog, oče nebeški, kateri za vse skerbi. Ne toži črez svoje vbožstvo in ne sramuj se vbožen biti, tudi ne v Boga ime prositi. Sprejmi, kar se ti da, s ponižnostjo, in prenašaj s krotkostjo, kedar te praznega odpravijo. Spominjaj se večkrat pota, ktere ga je naša mati, presveta Devica Marija, s svojim ljubim Detetom v Egipt storila, koliko zaničevanja, vbožtva in težav si je tamkej vživljala! Kakor je črez božje dete angelj božji bdel, bdi tudi črez te in varuje te angelj božji. Kakor je bilo življenje božjega deteta po božji previdnosti obvarovano in ohranjeno, tako tudi črez tvoje življenje božja skerb bdi. S takimi mislimi morate vbožstvo terpeti in prenašati in nikoli ne pozabite, da smo mi vsi v božjih rokah. Tako bote brez strahu in brez obupanja pričakovali vse, kar bo to leto seboj prineslo. Naj pride veselje ali žalost, zdravje ali bolezen, vbožstvo ali smert, — mi ne obupamo, ampak besede Tobija tudi nam dajejo moč in serčnost. Ne skerbi, moj sin, ker smo v vbožtvu, ti si premožen, ako se Boga bojiš, greha varuješ in dobro storiš. Ko je stari oče te besede svojemu sinu zgovoril, odgovoril mu je mladi sin: „Oče, vse hočem storiti, kar si mi ukazal. Ljubi moji! recimo tudi mi tako, vsi vkup hočemo na tem svetem mestu Bogu obljuditi.“ Oče v nebesih, vse hočemo storiti, kar si nam ukazal. Daj nam svoj blagoslov.“

Sklep.

Božja previdnost bdi! Tisoč prigodb spriča to resnico, pa le eno samo naj tukaj povem. V Parisu je nek minih prav lepo razložil božjo skerb in previdnost. Komaj pride na dom, pride že za njim drug človek, ki bi rad z njim nekaj govoril. Gospod, pravi, jes pridem od vaše pridige, v resnici lepo ste razjasnili dobre božje

previdnosti, pa vendar ne verujem, po mojih mislih ni previdnosti božje. Vidite, jes sem delavec, imam ženo in otroke, vsi smo pridni in dozdamo pravično živeli. Ali po goljufiji nekega človeka sem prišel na beraško palico, svojih dolgov ne morem poplačati in poštemu imenu ne morem sramote storiti. Te nesreče ne morem prenesti. Močno ginjen vstane menih, vzame iz skrinje veliko mošnjo denarja in reče: „Na! iz svojega bi ti tega ne mogel dati, pa neka imenitna bogata gospa mi je te denarje izročila s tem, da bi jih dal temu, ki jih najbolj potrebuje. Vi ste jih potrebni, zato vzemite jih in verujte v božjo previdnost in bodite prepričani, da še živi Bog v nebesih, kateri se nikar zastonj oče ne imenuje in pojdite v miru!“ Tako tudi jes vam h koncu zakličem: Vsi smo v božjih rokah, božja previdnost bdi in za nas skerbi — pojdite v miru! Amen.

Pridiga za praznik ssv. treh kraljev.

(Oživljajmo vero; gov. L. P.)

„Opominjam te, da vzbujáš milest božjo,
ktera je v tebi.“ 2. Tim. 1, 6.

V v o d.

1. Danešni svetek ali praznik se imenuje razglašenje Gospoda Jezusa ali Trije kralji, ker se je naš Zveličar po treh modrijanih razglasil in razodeval med hajdi ali neverniki, kakor nam to razglašenje sv. Matej v današnjem sv. evangelju popisuje: Ko je bil Jezus rojen v Betlehemu na Judovskem v dneh kralja Heroda, glej! so prišli modrijani od vzhoda v Jeruzalem, in prašali: „Kje je kralj Judov, ki je naroden? Ker vidili smo njegovo zvezdo na vzhodu, in smo prišli ga molit.“ Herod kralj pa to sliši, se ustraši, in ves Jeruzalem ž njim. In skliče vse glavarje, duhovne, in posvetne pisarje, in pozveduje, kje se ima Kristus roditi. Rečejo mu v Judovskem Betlehemu, ker tako je zapisano po preroku Mihelju: „In ti Betlehem, zemlja Judova, nisi nikakor najmanjša med glavarji Judovimi; ker iz tebe bo prišel vojvoda, ki bo vladal moje ljudstvo Izrael.“ Tedaj je Herod skrivši poklical modrijane, in skerbno pozveduje čas, kdaj se jim je zvezda prikazala. In jih pošlje v Betlehem rekoč: „Idite, in skerbno poprašujte po detetu, in ko ga najdete, naznanite mi, da tudi jaz grem ga molit.“ In ko so kralja

zaslišali, odidejo; in glej! zvezda, katero so videli na vzhodu, njim sveti in stoji zgoraj, kjer je bilo dete. Ko so pa zvezdo zagledali, močno se razveselijo. Stopijo v hišo, najdejo dete z Marijo, njegovo materjo, pokleknejo in so dete molili; odprejo svoje zaklade, in mu darujejo zlata, kadila, mire. In ko so v spanju odgovor sprejeli, naj se ne vračajo k Herodu, povernejo se po drugem potu v svojo deželo.

2. Tudi mi smo popotniki na tem svetu, ki nimamo stanovitnega mesta. Potujemo v boljšo deželo za Jezusom. Veliko truda nas stane na tem potu, veliko je goščave pregrešnosti, v ktere bi si lahko zašli, veliko goste teme, ki nam zakriva pravo stezo za Jezusom. Da bi pa vendar steze ne zgrešili, in srečno dospeli do nebeškega Betlehema, kjer se Jezus svojim izvoljencem gledati in uživati daje, skazal nam je Bog veliko milost in dal v naše serce dar svete Jezusove vere, ki nas kakor svitla, mila zvezdica skoz goščave in težave tega življenja varno vodi za Jezusom. Samo treba nam je za zvezdo svete vere hoditi, vero ohraniti in po veri živeti, zato nas opominja sv. Pavelj, naj bi te zvezde nikdar ne zanemarjali, sveto vero vedno vzbujali, ko govori in piše svojemu prijatelju Timoteju: „Opominjam te, da vzbujaš milost božjo, ktera je v tebi.“ 2. Tim. 1, 6. —

3. Zdajni časi so resnično hudi in nevarni. Tema nevere — se razširja po svetu, zvezda svete vere ugasnuje posameznim ljudem, kakor celim narodom, kakor na Pruskem; treba je tedaj, da se nas črna tema neverstva ne loti, sveto vero oživljati — vzbujati: in ravno danes vam želim spregovoriti o oživljanju svete vere; vam želim nektare pomočke naznaniti, s kterimi si vero vzbudimo ali oživimo: Naj bi nam sveta vera jasno svetila, pravo stezo za Jezusom kazala! — Pripravite se!

Razlaga.

1. Zogiblji se nevernežev. — Trem modrijanom se je zvezda skrila le, ko so se bližali Jeruzalemu, kjer so neverni judje živeli, posebno pa hudobni grozovitnež Herod; pa zopet jim lepo primiglja jasna zvezdica, ko so neverno mesto in neverne ljudi zapustili. To je lep nauk za nas: Če namreč hočemo, da bi nam sv. vera ne vgasnila — temuč zopet oživela: zogibljimo se hudobnežev, nevernežev. Zato nas Jezus svari pred neverneži: „Varujte se lažljivih prerokov, ki k vam pridejo v ovčjih oblekah, znotraj pa so zgrabljivi volkovi.“ Mat. 5, 17. — Če tudi bi se ti pridružil človek imenitno in gosposko oblečen, pa bi kaj govoril, kar je pravi veri nasproti, moraš se ga skerbno zogibati, drugače te kmalo v svoje neverne mreže dobi, v kratkih letih si popolnoma neveren tudi sam. — Najpoprej te skuša, kaj bi ti mislil ali rekel o eni ali drugi reči in verski resnici; če zapazi, da si slabe vere, ti pa še on začne razvijati svoje krive nauke, celo Kristosovo vero. Zato že sveti Pavelj nas vse uči, takih se varovati: „Prosim vas,

bratje, pazite na tiste, ki nemir in pohujšanje delajo, proti vaši veri ravnajo, in zогibljite se jih.“ Rom. 16, 17. Še vse ostrejše nam sv. Janez zapoveduje, se celo ločiti od nevernežev, ko piše 2. Jan. 10: „Če kdo dojde k vam, in prave vere — na Jezusa in Boga — seboj ne prinese, ne sprejmite ga v svojo hišo, še ne pozdravite ga.“ — Vedel je, da se človek lahko okuži, v veri opeša, če se z nevernežem tovarši. — Kako močno je treba se varovati nevernih ljudi, če hočemo ohraniti sveto vero, vidi se le pregostokrat v navadnem življenju. Možak sicer pošten, skerben gospodar, pobožen oča, pa ga dobijo hudobneži med se, poznej sam rad nje poiskuje, ž njimi zabaja in pije. Pa kakošna sprememba! Namesto domače pobožnosti se zdaj čuje kreg, prepir, tepenje. — Namesto cerkve je kerčma. Namesto zvestobe je razzakonitev. Ker se hudobnežev zогibal ni, zgubil je sveto vero. — Starši svoje otroke skerbno učijo in vadijo svete vere. Dokler so doma, je vse lepo in dobro. Pa sin odide k vojakom ali po svetu, hčerka v službo, zabrede med slabe ljudi, in poštenje zgine, vera vgasne, menda za vselej! — Take žalostne prikazni se vidijo le prepogosto, pa nas živo opominjajo, varovati se hudobnih nevernih ljudi, da nam sveta vera ne zgine. — Moj kristjan, ki čutiš, da ti vera vgasuje, in še le slabo, malo v tvojem srcu berli, opominjam te, da vzbujáš milost božjo — sv. vero, ki ti je dana, da se zогiblješ nevernežev!

2. Moli za sveto vero. — Vera je velik dar božji, podobna dragocenemu zakladu na njivi našega serca, ki nas Bogu povoljne stori ali zveliča, je podlaga našega zveličanja, kar sv. Pavelj razločno priča: „Brez vere ni mogoče Bogu dopasti.“ „Verovati namreč mora, kdor k Bogu priti hoče, da je Bog in da je plačnik svojim služabnikom.“ Hebr. 11, 6. Kdor pa ta dar svete vere dobiti ali ohraniti hoče, mora Boga prositi, moliti za sveto vero, le tako jo Bog da, in vživi, po besedah sv. Jakoba: „Vsak najboljši dar in vsako popolno darilo je od zgoraj, pride od Očeta luči.“ (Jak. 1, 17). Če se v pobožni molitvi obračamo k Bogu, prižgal nam bo on nebeške lučice svete vere in oživil. Živel je nekđaj nek mladeneč celo pregrešno, brezverno: pa tudi po njega pride smert. — Ko njegovi starši smertno nevarnost spoznajo, opominjajo ga prijazno in resnobno, naj se z Bogom spravi; vendar ne uboga, ker ima premalo vere. Na to pošljejo po domačega duhovnika, naj bi ga spregovorili. Dolgo se menita, na zadnje reče mladeneč: „Te vere so me učili moji starši, srečen sem bil, dokler sem jo imel, zdaj na koncu svojega življenja bi rad veroval pa ne morem.“ — Če ne moreš verovati, rečejo mu duhovnik, pa moli. Bolnik nekatere dni goreče moli za sveto vero, ki mu je kmalo toliko oživila in prisvetila, da je svoje grehe spoznal, jih objokoval, se z Bogom na smertni postelji spravil. Keršanski mladeneč, deklica tudi tebi luč svete vere vgasnuje, tvoje življenje to spričuje; da brez vere nesrečno ne umerješ, moli, prosi prav pogosto za sveto vero! Kakor so si modrijani, sv.

trije kralji, želeli zvezdo zopet zagledati, tako si tudi mi želimo in prosimo Boga v pobožni molitvi, naj nam luč svete vere oživilja in ohranjuje. Rajši ko molimo, močnejši bomo v sveti veri, ker molitev nam oživilja sv. vero. Opominjam te tedaj, kristjan! da z molitvijo vzbujáš milost božjo — sveto vero, ktera ti je dana.

3. Živi zvesto po veri. — Trije modrijani so na svojem potovanju imeli velike težave, pa se jih niso zbali, temuč stanovitno in zvesto so hodili za zvezdo, dokler jih do Jezusa dopeljala ni. — Tako moramo tudi mi, če hočemo do Jezusa priti, vedno zvesto po veri živeti; čem zvestejši smo, tem močnejša bo tudi naša vera, kdor pa po veri ne živi, jo sčasoma celo zgubi. — Tako uči Kristus sam v priliki: Bil je gospodar, ki je od doma odhajal, in razdelil svoje srebrnike svojim hlapcem; enemu petero, drugemu dvojce, tretjemu pa samo en srebrnik. Ko se gospodar poverne, pohvali prejšna dva služabnika, ker sta vsak še enkrat toliko pridobila. Zadnjega hlapca pa, ki je sprejeti srebrnik zakopal, posvaril je ojstro, rekoč: Vzemite mu srebrnik, in dajte tistemu, ki deset srebrnikov ima . . . ker povem vam, da vsakemu imajočemu se daje, da obogati, neimajočemu pa se vzeme še to, kar ima. Luk. 19, 26. Kdor tedaj po veri zvesto dela in živi, on sčasoma postane močen in bogat v veri. Kakor žerjavica ugasne, če je kovač ne rabi, tako tudi naša vera ugasne, če je v djanju ne skazujemo; lepa in močna pa postane, če jo vselej v življenju skazujemo, če lepo po veri živimo. — Kedar greš mimo svetega križa, stori svojo keršansko versko pobožnost do podobe križanega Jezusa; ko te zvon k molitvi vabi, ne sramuj se moliti in odkriti se, če bi te tudi kdo videl. — Ko si v cerkvi, rad poklekni in moli v altarskem zakramentu pričujočega Boga; vse povsod živimo tako, kakor nas sveta vera uči, tedaj bo ta nebeška lučica v nas živela, in nam vselej lepo jasno kazala pravo stezo v nebeško veselje.

Sklep.

Prišli so — leta 1863 — misijonarji z Afrike v Maribor, z njimi tudi šestnajstletna zamurka, ktero so sužnosti odkupili, in v sveti veri podučili. — Med drugim obiščejo tudi semeniško cerkev sv. Alojza. Ko so še drugi pregledovali nove altarje in kipe križanega pota, bila je zamurka že pred velikim altarjem, je klečala in molila Jezusa hvaležna, da jej je zmed drugih tavžent in tavžent zamurskih in ajdovskih otrok lučico svete vere prižgal! Kar je zamurka tedaj, storimo mi tukaj zdaj! Iz hvaležnosti za dar svete vere pokleknilimo pred ljubega Jezusa in ga prosimo, naj nam pravo vero oživilja in ohranja. — O Jezus, luč sveta, sveti nam s svojo sveto vero v vseh skušnjavah in nadlogah; sveti nam posebno v smertnem mraku, da srečno pridemo za teboj v nebeški Betlehem. Amen.

Pridiga za I. nedeljo po ssv. treh kraljih.

(Spačenost mladih ljudi; gov. J. A.)

„In Jezus je rastel v modrosti in starosti in v milosti pri Bogu in pri ljudeh.“
Luk. 2, 52.

V v o d.

Pretečene božične praznike smo s pastirci in tremi kralji gledali in premišljevali čuda, ki so se v Betlehemu godile pred 1875 leti. — Danes nam pa sv. evangelje že pripoveduje od Jezusa, ko je bil 12 let star. To se zavoljo tega godi, ljubi moji, ker cerkev hoče skoz leto in dan naj imenitniše dogodbe in nauke Jezusove nam pred oči postaviti; nekaj pa tudi zato, ker sv. evangelisti od Jezusove mladosti drugzega niso zapisali, kakor samo to dogodbo, katero beremo v današnjem evangelju. — To dogodbo so pa zapisali, da bi keršanska mladina nad Jezusom lep zgled imela. Jezus, naš Odrešenik ni samo z besedo učil, kako imamo živeti, ampak nam je še posebno s svojim zgledom pravo pot kazal.

V današnjem evangelju so z malimi besedami povedane vse dolžnosti, ktere ima keršanska mladina. Povedano je, da mora mladina že od začetka veselje in gorečnost imeti do božje službe, da mora staršem in naprejpostavljenim pokorna biti. Na zadnje so pa še besede pristavljene: In Jezus je rastel itd., to se pravi: Veči in starši ko je prihajal Jezus, več modrosti in umnosti je tudi kazal, tako da so ga Bog in ljudje radi imeli. V teh besedah je pa tudi nauk shranjen za mlade ljudi. Veči in starši ko postanete keršanski fantje in dekleta, tem bolj pametni modri, pobožni morate biti!

Ali se pa to tudi godi? Kar naravnost rečem, da ne! Godi se ravno narobe. Bolj ko mladi ljudje odrasčajo, bolj hudobni, razujzdani in neubogljivi postajajo. Ne rečem sicer, da vsi, ali veči del.

Da je temu res tako, pogledjmo danes življenje mladih ljudi. Jaz rečem: Pri mladih ljudeh je

1. Veliko posvetne znanosti; pa malo prave vrednosti.

2. Veliko razujzdanosti; pa malo čednosti.

3. Veliko zunanjega lišpa; pa malo notranje vrednosti. Začnem v imenu Jezusovem!

Razlaga.

1. Res je, človek je že od mladosti k hudemu nagnjen. Pri sv. kerstu se nam sicer izvirni greh odpusti in njegove kazni, ali slabo nagnenje nam še ostane. Ko človek malo odraste, pridružijo se k slabemu poželjenju še slabi zgledi in hudobni tovarši, zapeljivi svet. Lahko se tedaj zgodi, da neskušen mlad človek s prave poti zderči in v marsiktero napako pade. Ali pri vsem tem se vendar noben človek in tudi mlad izgovarjati ne bo mogel pri sodbi, da je le zavoljo svoje človeške slabosti v greh padel. Če ima tudi človek mnogo znotrajnih in vnanjih sovražnikov, vendar mu je pa Bog še močnejše pomočnike in varhe dal, ki ga greha in hudobije varujejo. Dal je Bog mladini glas vesti, ki ga vedno opominja in pred grehom svari; dal je angela varha, ki ga vodi in pred skušnjavami brani. Ko je otrok k pameti prišel, vlil mu je Bog pri sv. birmi gnado sv. Duha, da se zamore vstavljati zapelivim naukom hudobnega sveta; postavil je za pomoč in stanovitnost v dobrem zakramente sv. pokore in sv. Rešnjega Telesa; dal je mladim ljudem za vidne varhe starše, duhovne, predpostavljene. Če tedaj mlad človek te varhe le poslušati in se teh pomočkov le posluževati boče, ne bo prave poti zgrešil, če bi ga svet še tako motil in zapeljeval ali skušal. Ali ravno to je naj večja napaka mladih ljudi, da svojih naprejpostavljenih, duhovnikov in učениkov poslušati nočejo, in da pomočkov od Jezusa postavljenih se posluževati zanemarjajo. — Res je sicer, da včasih tudi naprejpostavljeni kaj zagreše in zamudé pri mladini. Ali to se le redkokrat zgodi! Kar nas duhovne zadeva, morebiti da tudi včasih premalo storimo; vendar pa si po svoji moči prizadevamo, mladino po pravi poti voditi in jo v keršanskem nauku in keršanskem življenju podučevati. Pervo, kar je vsakemu kristjanu treba, kedar k pameti pride, je keršanski nauk, da je namreč v tem podučen, kar mu je treba za dušo in za večno življenje. — V tem mladino podučevati, je naša sveta dolžnost in sami dobro veste, da ne pustimo nobenega k prvi spovedi in k prvemu obhajilu, kateri ni dobro podučen in ko bi nas starši še tako naganjali in prosili. — Smemo reči, da nobenega iz rok ne spustimo, kateri ni vsaj v poglavitnih rečeh keršanskega nauka podučen. Ali kako je nam potem, ko nam odidejo in odrastejo? Prav žalostno je! Nekteri se še derže in skerbé, da ne pozabijo; ali večidel, posebno fantinov, pusti poznej keršanski nauk v nemar, kakor bi ga mu treba ne bilo; tisto, kar se je v šoli in pri spraševanju naučil, hitro pozabi, in raj k slabi družbi v šolo hodi. In tako se zgodi, da marsikteri fantin še poglavitnih resnic več ne ve, in da živi kakor živinče tje v en dan, in da samo v hudobiji raste. Koliko nekteri znajo, prepričal sem se lani pri spraševanju. Pa jim tudi ni mar za keršanski nauk. Ko enkrat šolo zapusté, mislijo, da jim keršanskega nauka potem

več treba ni. Ko sem pretečeno poletje mali keršanski nauk po litanijah deržal, sta bila včasih komaj dva fantina, da sta poslušala. To je dosti očitno znamenje, koliko gledajo otroci in nekteri starši na to. —

Zdaj pa le to še rečem, da mladi ljudje naj bolj potrebnega ne znajo, v drugih posvetnih rečeh so pa hitro najdeni in prebrisani.

Včasih kak fantalin take reči vé, ktere marsikteremu odrasčenemu niso znane; ga boš pa prašal iz keršanskega nauka, bo pa molčal. Koliko je fantov, ki ne znajo lastnost božjih, kolnejo pa na vse viže in spremine. Nekteri še križa prav ne znajo narediti, so pa toliko bolj izurjeni v vsakterih igrah! Koliko je fantov in deklet, ki pred sv. Rešnjim Telesom ne znajo prav kolen pripogniti, plešejo pa po notah! Marsiktera dekle zna kvantarske pesmi od konca do kraja; jo bom tri božje čednosti prašal, bo pa v sredi ali pa že od začetka ostala. — Koliko je fantinov, ki ne vedó štirinajst štacijonov križevega pota, pa zato kerčme toliko bolj poznajo! Koliko jih je, ki nobene molitve prav ne molijo, goljufovati in lagati pa znajo po mojstersko.

Tako je tedaj naše dni mladi svet. Kar bi jim bilo naj bolj potreba, malo ali nič ne znajo; kar je pa greh, kar je sleparija, so pa na vse viže prebrisani in izučeni! —

2. Zdaj smo vidili, kaj mladi ljudje znajo; slišali smo, da slabega veliko več vedó, kakor dobrega in potrebnega. Pa pogledjmo zdaj, kako se vedejo in obnašajo. In od tega zopet moram reči:

Veliko je med njimi razuzjdanih malo pa pobožnih.

Perva skerb vsacega kristjana mora biti svojo dušo zveličati. Išcite naj popred nebeško itd. To skerb bi mogli posebno mladi ljudje imeti, ker so v naj boljših letih, v terdnem zdravju. V tej starosti bi naj več lahko za nebesa zaslužili, in njih pobožnost bi bila v mladih letih Bogu naj bolj dopadljiva. Le sami recite, ktero drevo je v stanu več sadu prinesiti, tisto, ki je čversto in zeleno, ali pa uno, ki se že suši in stara.

Mladi ljudje pa ravno narobe delajo. Naj lepši čas, naj boljše leta zamudé za nebesa kaj storiti, ampak le temu svetu in hudiču služijo. Le za posvetno jim je mar, na dušo pa kaj radi pozabijo.

Kako drag je čas? In kako ga mladi ljudje zapravljajo? Cele noči včasih rogovilijo, cele večere pijančujejo in igrajo. Pridiga je koj predolga, kvantanje in grešnih govoric se pa ne naveličajo!

Kako težko se denar služi? In kako delajo mladi ljudje z njim. Večkrat za en večer toliko zapravi, kar bi en revež celi teden lahko imel za živež!

Kako drago je ljubo zdravje? Kako bolnik po njem zdihuje? Mladi človek ga pa tako lahkomišljeno zapravlja. Marsikteri mladeneč si je že pri pijančevanju, marsiktera dekle pri plesu bolezen nakopala, ktere se nista več znebila; koliko si je samih zgodnje smerti krivih; koliko fantov je že pri pobojih konec vzelo. —

Kako črez vse draga in neprecenljiva je gnada božja? In kdo za njo tako malo porajta, ko mladi človek, posebno mladenči? Brez božje besede tudi keršansko življenje ni mogoče, — pa ravno fantini se je naj bolj ogibljejo; še zdaj, ko je mraz, raj gre iz cerkve kakor da bi poslušal — kaj je še le po letu. — Mladim ljudem je pogosto prejemanja ssv. zakramentov naj bolj potrebno, pa glejte pred oltar, katerih manj pride med letom k obhajilu? Ali ne ravno fantinov? (Svet je njih zaklad — kjer je pa tvoj zaklad, tam bo tvoje serce, pravi Kristus.)

Večkrat sem že rekel in zopet danes rečem, dokler fantje in dekleta ne bodo začeli bolj pogosto k sv. obhajilu hoditi, pred ne bo bolje. — Rekel sem pa že tudi, da šiba božja se bliža, in da zna tudi k nam priti in nas hudo šibati in pretepati. In takrat bodo ravno fantini naj več terpeli. — Nek francoski vojašk duhoven je vajakom rekel, ko se še od vojske nič ni slišalo: Ker nočete piti Kristusove kervi, jo bote pa sami točili. In res so je že stočili cele potoke in jo še bodo.

3. Kar je še posebno napčno pri mladih ljudeh je pa tretjič to, da le bolj na zunanje gledajo, notranjo pobožnost pa zanemarjajo. Da se toliko mladih ljudi, fantov in deklet pogubi, pride od neumnih baharije in prevzetnosti, s katero se pred svetom ponašajo.

Fantalin, komaj da se mu mah pod nosom pokaže, si že fajfo omisli ali pa smodke puhati počne. Kakor hitro so ga drugi fantje med se vzeli in je smel v kerčmo ž njimi, potem sam ne ve, kaj bi počel. Da doma noče več ubogati, zastopi se samo od sebe. In če ga oče ali mati svaré, da tako ni prav, prevzetno se odreže in pravi, naj le sami za se skerbé, on bo že sam zase rajtengo dajal. Po strani nosi klobuk in se skuša z drugimi, kdo bo več popil ali gerje kvantal. Da iz takih mladenčev nikoli nič prida mož ne bo, vsak lahko vidi.

Ravno tako je pri dekletih, ki le na to gledajo, kako bi se zunanje lišpale, za nedolžnost, za sramožljivost, za serčno lepoto pa nič ne skerbé. Nektera od same prevzetnosti ne vé, kaj bi vse nase djala. Ali če še toliko lišpa nase dene, notrajne revščine in dušnega siromaštva vendar ne more zakriti, ošabnost povsod iz nje gleda. — Nektera neumnica več časa pred zerkalom porabi, kakor pri molitvi; marsiktera premišluje in si glavo ubija, kako bi ktereга vjela, ali na zadnje se le sama vjame. In kaj je konec tacega šopirjenja v mladosti? Sramota in revščina leze takim za petami, beraška palica in stergane cape v starosti. —

Lahko bi še marsikaj povedal, kar je napčnega pri mladini ali naj bo to zadosti. Vi starši, vi odraščeni mi bote prav dali, da sem pravico govoril; morebiti sem še premalo pokazal, kako spačena da je današnja mladina. —

Ko bi tako ne bilo, ne mogel bi tudi tako govoriti. Sicer pa tudi vem, da jih je tu med mladimi ljudmi, posebno deklet še dosti nepopačenih in nepokvarjenih. In Bog hotel, da bi jih bilo več kakor mislim. Tem nisem hotel kaj hudega storiti, tudi jim ni veljalo. Vendar pa tudi za nje ne bo brez koristi, saj se bodo še bolj za naprej varovali. —

Tisti pa, kateri so zadeti, naj spoznajo svojo neumnost, svojo nevednost, svojo dušno revnost; naj skušajo ob času se obrniti in lepe dni mladosti v zveličanje obračati in ne pa za pekel služiti. — Naj bi si vsi besede sv. Janeza k sercu vzeli: „Svet preide in njega poželene; le kdor voljo Božjo stori, ostane vekomaj.“

Vsem mladim ljudem naj pa bo mladeneč Jezus v zgled. Pridnim in nepokvarjenim, da prave poti ne zapusté, hudobnim in spačenim, da na pravo pot nazaj pridejo. Le če bo mladina boljša, bodo tudi enkrat možje in žene kaj vredne, le potem bo na svetu boljše. —

Sklep.

Zdaj pa sklenem. Povedal sem vam; kdor hoče zastopiti, lahko je zastopil; vem pa tudi, da so taki tukaj stali, katerim je tudi danes šlo pri enem ušesu noter, pri drugem pa ven. Pa naj le bo, saj bo njih škoda. Jes sem povedal in tako rešil svojo dušo! Amen.

Pridiga za sl. imena Jezusa nedeljo.

(Kaj nam je ime: Jezus; gov. M. T.)

„Ime mu je bilo dano Jezus.“

Luk. 2, 21.

V v o d.

Ni dolgo, kar smo nastopili novo leto; in zopet smo za eno imenitno stopinjo proti večnosti, proti nebesom ali proti peklu. Da bi pota, ki pelje v nebesa, ne zgrešili, nam je sv. cerkev v svoji materni skerbi že na novega leta dan kazala neko ime, ki nas zamore z zaupanjem pred prihodnostjo napolnovati, ime, ki nam vesel razgled vanjo razgrinja, in nam ima biti vodilna zvezda na potih novega leta; in to ime je ime: Jezus. To ime naj bi nam bilo s svojimi nauki kazavec naših potov, s svojimi obljubami naša naslovnica romarska palica, in v svojem zveličanji cilj in konec našega popotovanja.

Naj bi pa do tega imena še večje zaupanje imeli, odločila mu je sv. cerkev 2. nedeljo po razglasenji Gospodovem še v posebno češčenje, in nam gledé na neskončno zasluženje Kristusovo v tem imenu danes in ves prihodnji teden popolnoma odpustke deli. Lepšega imena pač nebeški Oče sam svojemu preljubeznjivemu sinu ni mogel dati, kakor je ime „Jezus.“ Zato se hočemo pri tem imenu nekoliko pomuditi in premišljevati:

1. kaj da pomenja, kako mogočno in častitljivo je; in

2. kaj da je izvoljenim v nebesih, nam na zemlji, in zavrženim v pekl. O Jezus! daj mi v tvojem najslajšem imenu vredno govoriti!

Razlaga.

1. Že ime: „Jezus“ samo ob sebi vse naznamnja, kaj nam je Sin Božji, in koliko je za naše zveličanje storil, ker se po naše pravi: „Odrešenik ali Zveličar.“ Tako je že angelj to ime Jožefu razložil, rekoč: „Ime mu daj Jezus, ker on bo rešil svoje ljudstvo od njih grehov.“ (Mat. 1, 21.) To ime je bilo že v stari zavezi pod podobami dano nekterim tistih mož, kateri so Izraeljsko ljudstvo časnih nadlog rešili, ter mu srečo in blagor prinesli. Tako se je tisti mož, ki je Izraeljsko ljudstvo iz puščave čez Jordan v obljubljeni deželo peljal in njih sovražnike premagal, imenoval: „Jozue.“ Tako se je imenoval Jozedekov sin, ki je s Corobabljem ljudstvo iz Babilonske sužnosti peljal, ter mesto in tempelj znovič sozidal. Tako se je imenoval tudi Sirahov sin, ki je Izraeljce ob času njih propadstva modrosti učil, in nam v svojih bukvah prav zaklad zlatih pregovorov in resnic zapustil.

Prav za prav pa gre to ime le Njemu, ki ni samo enega ljudstva, ampak ki je vse človeštvo enkrat za vselej dušnih in telesnih rev rešil. Zato Izaija (9, 6) od njega govori: „Njegovo ime je: Čudodelnik, Svetovavec, Bog, Močni, Oče prihodnjih časov, Poglavar miru;“ in sv. Janez ga imenuje luč sveta, pot, resnica in življenje, dobri Pastir, naš Srednik, naš Priprošnik.“ Vse te imena pa niso nič drugega, kakor svitli žarki, ki od imena „Jezus“ izhajajo, in se zopet v njem strinjajo. Ako ime „Jezus“ spregovorimo, nam je na enkrat vse na misli, kar je v naše zveličanje nas učil, za nas storil in preterpel. Vidimo ga z nebes priti v Marijno deviško naročje, vidimo, kako naše slabosti ozdravlja, na križu za nas kervavi, za nas pri Očetu beseduje, in svoje izvoljene do konca sveta vlada.

Ime „Jezus“ pa ne pomenja samo Odrešenika in Zveličarja, ampak zaznamnuje tudi Njegovo mogočnost in častitljivost. Postavim, ako izpregovorim ime Mojzesovo, če prav od njega nič drugega ne povem, vendar si mislite, da je bil to tisti znameniti

mož, ki se je za svoje zatirane rojake v Egiptu potegnil, srčno pred kralja stopil, in tirjal, da naj jih izpusti iz sužnosti. Mislite si: To je tisti, ki ga je Bog dal vodja svojemu ljudstvu, in po katerem je v Egiptu in v puščavi tolike čudeže delal; tisti, ki je na Sinajski gori z Bogom govoril in Njegove zapovedi prejel. — Ako imenujem Davida, vam je pred očmi tisti pastir, ki je velika Golijata premagal. Na misel so vam vse dela in priprave, ki jih je na kraljevem sedežu storil v povzdigo Božje časti in Njegove svete službe v Jeruzalemu. — Ravno tako, če hočem zaznamovati verh vse posvetne visokosti in mogočnosti, je med učenimi zadosti, če izrečem ime: Aleksander ali Karol Veliki, ali Karol V., od čigar cesarstva je bil pregovor, da solnce v njem nikdar ne zajde. Ako hočem zaznamovati trepet vsega keršanstva, je dosti, če imenujem Atila, kteremu so ne le rekli, ampak je tudi v resnici bil „šiba Božja.“

Pa — zastonj bi se trudil našteti vse imena, ki jih za voljo njih silovitosti brani preteklih stoletij spomin. Zastonj pa bi tudi od stoletja do stoletja iskal imena mogočnejšega, in častitljivejšega, kakor je ime „Jezus.“ On po besedah apostelnovih vse z besedo svoje moči nosi, in sedi ob desnici Božjega veličastva. „Bog sam ga je poveljčal, in mu ime dal nad vse imena, tako, da se v Njegovem imenu priklanjajo kolena vseh v nebesih, na zemlji in pod zemljo, in vsi jeziki spoznajo, da je Gospod Jezus Kristus v veličastvu Boga Očeta.“ Njegov Oče mu je dal sedež kralja Davida, na katerem bo kraljeval na večno. Njemu je zročena vsa oblast v nebesih in na zemlji. Kerubimi in Serafimi, vse moči in poglavarstva padajo pred sedež Njegovega gospostva, in starašine ljudstva prednj pokladajo svoje krone. Vse verste zveličanih duhov, aposteljni na svojih prestolih, marterniki s svojimi kronami in device z belimi lilijami mu v en glas prepevajo: „Svet, svet, svet je Gospod vojsknh trum! Aleluja kralju nebes in zemlje! Hosana Sinu Davidemu! Bodi češčen, ki pride v imenu Gospodovem!“

To mogočnost Jezusovega imena nam spričujejo čudeži, ki so se v njem in po njem godili. Kristus sam je apostelnom rekel: „V mojem imenu bote hudiče izganjali, nove jezike govorili, kače prijemali, in če bote kaj strupenega pili, vam ne bo škodovalo; na bolnike bote roke pokladali, in bodo ozdraveli.“ Kako so se te njegove besede potrjevale, spričuje nam sv. Pavel, ki je pri Filipljanih iz neke deklee hudobnega duha izgnal z besedami: „V imenu Jezusovem ti zapovem, da greš iz nje!“ In pri tej priči jo je zapustil. Z močjo Jezusovega imena je sv. Peter od rojstva hromega, ki je pri vratih tempeljna miloščino prosil, ozdravil, ko mu je rekel: „Zlata in srebra nimam, česar pa imam, to ti dam: V imenu Jezusa Kristusa Nazareškega vstani in hodi!“ — Ko je prvi keršanski cesar, Konstantin Veliki, prišel v Carigrad, so mu ajdovski modrijani kršansko vero očitali, rekoč, da se hočejo s keršanskim škofom Aleksandrom očitno za resnico pognati. Tudi škof Aleksander je bil

k temu pripravljen. In ko pripeljejo naj bolj učenega in zgovornega iz med sebe, ki naj bi se z Aleksandrom prepiral, se škof proti njemu oberne, in mu reče: „V imenu Jezusa Kristusa ti zapovem, da molčiš!“ In pri tej priči je zagovarjavcu molikov za vselej besedo zaprlo. V Jezusovem imenu so aposteljni in njih nasledniki ves svet brez meča in sile premagali; v tem imenu vsi sv. marterniki strašno trpljenje in smrt prestali, spoznavši, da ga ni drugega imena ljudem pod nebom danega, v katerem bi mogli zveličani biti. V tem imenu tudi mi v sv. zakramentih odpuščenje grehov in potrebne gnade prejemamo, ter vsega potrebnega od Očeta sprosimo. Zakaj „ako bote Očeta kaj prosili v mojem imenu, vam bo dal,“ je Kristus sam zagotovil svoje učence.

2. Zavoljo te mogočnosti in častitljivosti je pa Jezusovo ime naj večje zveličanje izvoljenih v nebesih, je naj večja tolažba naša na zemlji, in naj večji strah vseh zavrženih v pekl.

a) Neizrekljivo in nepopisljivo je zveličanje izvoljenih v nebesih, ker je Bog sam vse solze obrisal iz njih oči. Tam gori ne vedó od pozemeljskih križev, pod katerimi mi padamo; nič ne od zdihljev, ki se nam tukaj nehoté trgajo iz serca. Človeška revščina je tam gori neznana; skušnjav in greha se ni več bati; smrt, grob in trohnoba so zmagani. Tam gledajo in uživajo obličje trojedinega Boga. Ako pa vprašamo: Od kod prav za prav to veselje nebeščanov izvira? — moramo si odgovoriti, da le od Jezusa. On je šel pred nami, da nam je v hiši Očetovi sedeže časti in veselja pripravil. On zaljša svete device, ki so meso in svet premagale. On plačuje trdno vero spoznavavcev, ki so mu med zapeljivim svetom zvesti ostali. On krona mučence, ki so zanj svojo kri prelivali. On povračuje apostelnom, ki so njegovo sv. evangelije po svetu oznaovali. Vsi z enim glasom mu pojó: „Čast, slava in zahvala bodi Njemu, kateri sedi na sedežu, in Jagnjetu na vekomaj.“

b) Ime „Jezus“ je tudi naša naj večja tolažba na zemlji. Prvi glas človekov, ko pride na svet, je jok. In predno priroma od zibel do groba, solz pretoči brez števila. Sedaj pomanjkanje, sedaj skrb, sedaj žalost, sedaj bolezen, in poslednjič grenka smrt. V teh nadlogah kje hočemo iskati tolažnika? Glej, ta tolažnik je Jezus. Ako si obložen s pozemeljskimi križi, ti Jezus ljubeznjivo kliče: „Ako hočeš moj učenec biti, zadeni ga in nosi ga poterpežljivo za meno, ker po kmali prestalem trpljenji pride vstajenje v večni počitek!“ Kedar si v skušnjavah in te meso, svet ali hudoba v greh zapeljujejo, kliči ime Jezusovo. On je Gospod vsega sveta, Njegova beseda morju in viharju zapoveduje, in ako te Njegova roka brani, ktera ti bo škodovala? Ako je tvoja vest obtežena z velikimi grehi, in te smrt, sodba, pekel in večnost strašijo, k njemu se zaupljivo zateci! Saj je zato prišel, da bi iskal in zveličal, kar je bilo zgubljenega.

Zato sv. Bernard prelepo piše od tega imena, rekoč: „Vsaka jed je suha, ako ni s tem oljem polita; brez okusa je, ako ni s to soljo odušena. Ako pišeš, je ne najdem prijetnosti, če imena Jezus ondi ne berem. Če se pogovarjaš, mi govorica ne dopada, ako se Jezus tam ne glasi. Jezus je med v ustih, prijeten glas v ušesu, veselje v sercu.

c) Ime „Jezus“ poslednjič je naj hujši strah zavrženih. Ako Jezusa preišljamo, mora vse, kar na njem vidimo, pekel z grozo in s strahom napolnovati. Poglejmo njegove sv. noge, s katerimi je neutrudljivo hribe in doline prehodil, da bi našel, kar je bilo zgubljenega. Mi pa, morajo reči pogubljeni, se mu nismo dali najti; mi smo njegove svete noge prebodli, in kri, ki je iz njih po križu tekla, kliče zoper nas na maščevanje. Premislimo Njegove sv. roke, Njegovo sveto serce. Svoje roke je povzdignil, da bi vsem podelil nebeški blagoslov, in Njegovo serce nas je ljubilo do smerti. Mi pa, morajo pogubljeni klicati, smo ga zaničevali in preklinjali, smo njegovo ljubezen zasramovali, njegove roke na križ pribili, in njegovo svete ljubezni vneto serce presunili. Sedaj pa se svetijo Njegove rane, kakor solnce, Njegovo serce nam je zaperto, in Njegove roke nas v peklju na vekomaj terpinčijo. Premislimo Njegove Božje usta, in Njegovo s ternjem opleteno glavo. Njegove usta so bile odperle, da so nam mir in veselje v sv. Duhu oznanovale; Njegova glava je bila v smerti nagnjena, da bi bil celi svet poljubil in mu svoj mir dodelil. Mi pa, zdihujejo pogubljeni, mi smo Njegove usta s pestmi bili, mu jih z žolčem in kisom napajali. Njegovo sv. glavo s ternjem bodli, mi smo Zveličarja v smert vlekli. O gorjé! tavžentkrat gorjé nam! Sedaj pa se svetijo Njegove oči, kakor blisk, in kakor strele grom oznanujejo Njegove usta strašno sodbo: „Poberte se . . .“ Tako žalujejo in zdihujejo pogubljeni, in napolnujejo pekel s strašnim vpitjem, in ta njih groza izvira iz naj sv. imena Jezusovega.

Sklep.

Ljubi moji; da ne bomo tovarši te vekomaj zaveržene druhali v peklju, naj nam bo ime „Jezus“ v resnici to, česar pomenja, namreč ne le Odrešenik, ampak tudi Zveličar. Mogočnost tega imena nam bodi, kakor je veselje izvoljenih in strah pogubljenih, naša tolažba na zemlji. V dušnih in telesnih potrebah bodi Jezusovo ime naše prvo pribežališče, in našega jezika prvi glas. Še, ko ga naš jezik ne bo mogel več izpregovoriti, naj bo v našem sercu zapisano, kakor pri sv. Ignaciju. Ko mu namreč trinog veli, da naj se odpove Jezusovemu imenu, odgovori mu svetnik, da se to ime njegovim ustom kratkimalo ne dá vzeti. Zdaj mu žuga, da mu bo ukazal glavo odsekati, in tako odpraviti to ime z njegovega jezika; svetnik pa mu reče: „Ako mi ga prav iz ust vzameš, iz serca vsaj mi ga

ne boš mogel vzeti, kar v njem ga imam zapisanega.“ Cesar Trajan mu res na to ukaže glavo odsekati, in da bi se od njegovih besed prepričal, veli mu prerezati do serca; in res je našel v njegovem sercu z zlatimi čerkami zapisano ime „Jezus.“ Tega presvetega imena si pa tudi mi nikakor ne dajmo vzeti iz svojega serca; temuč nam bodi naše veselje, vsa sladkost in upanje, pribežališče in tolažba naša sedaj, zlasti pa ob smertni uri! Amen.

Družba svetega Mohora.

Po sklepu družbinega odbora je v spodbujajo in podporo domačih pisateljev tudi za prihodnje leto razpisanih več daril za izvirne povesti in druge podučne spise. Dne 1. novembra je čas razpisu potekel; odboru so došli sledeči rokopisi: 1. „Prostomavtar.“ 2. „Najlepše maščevanje.“ 3. „Čuden boj z medvedom.“ 4. „Dobri pastir in najdena ovčica.“ 5. „Zbirka krajših pesem.“ 8. „Žveplenke.“ 9. „Svojstva dobre domačice.“ 10. „O jeziku.“ 11. „Irci“ in 12. „Pravne drobtince.“ Rokopisi so izročeni presojevalnemu odseku, kateri bode proti koncu meseca januarja odboru o razsodbi poročal.

Dogovori o izdavanji: „Slov. Goffine-ta“, „Občnega zemljepisa“ in „Domačega pisarja“ so končani; odboru se je posrečilo za priredbo teh knjig pridobiti jako pripravnih in zmožnih pisateljev, o katerih smo si v svesti, da bodo prevzeto nalogo po namenu družbe vsestransko izvrstno rešili. „Goffineja“ prireduje in popravlja prečastiti gospod Lambert Ferčnik, dekan v Žabnicah; leta 1877 bode „Življenje Kristusovo“ dovršeno in takoj bode prišlo Goffinetovo razlaganje cerkvenega leta na versto. Seveda ne bode mogoče, obširne knjige vse na enkrat spraviti na svitlo, izhajala bode v snopičih.

Sestavo „občnega zemljepisa“ pa je na odborovo prošnjo blage volje prevzel sloveči strokovnjak gosp. profesor J. Jesenko. Da se vse zemljepisno gradivo najboljše ko je mogoče popolnoma in po domače razlaga, obsegala bode tudi ta knjiga več snopičev. Pervi bi obsegal popis peterih delov sveta; drugi popis Avstrije; tretji Slovenijo; četrti evropske dežele; peti dežele drugih delov sveta. Tem snopičem bi se potem dodala etnografija, fizična geografija in popularna astronomija. Leta 1878 prišel bi 1. snopič na versto.

„Slovenskega Pisarja“ pa spisuje vse hvale vredni pisatelj „Spisovnika“, gosp. Andrej Praprotnik, učitelj v Ljubljani. Odboru je samo žal, da jako potrebne in občno zaželjene knjige pred letom 1877 udom izročiti ni mogoče.

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Č. g. Einšpieler Lambert je povišan za konzistorialnega svetovalca, in č. g. Elsler Dragotin za zapisovalca pri škofji sodniji. Č. g. Rup Franc je provizor v Št. Ruprehtu poleg Celovca. Umerla sta č. g. župnik Zablatnik Šim. v Radišeah in Hafner Jos. v Bleiburgu. R. I. P.

Goriška nadškofija. Č. g. Slokar Janez gre za vikarja v Loge.

Ljubljanska škofija. Čast. g. Režek Peter je dobil faro Stari terg pri Poljanah. Č. g. Tavčar J. pride v Breznico. Č. g. Rihar v Planino. Č. g. Pavlič Damijan je postavljen za administratorja v Sodražici. Č. g. Režek Peter je dobil faro Stari terg pri Poljanah. Č. gosp. Merjasec pride za kaplana v Černomelj. Č. g. Zbašnik Franc v Mirno peč. Č. g. Černalogar Franc za II. na Kerko, kjer č. g. Oblak Lovrenc postane I. kaplan; č. g. Poklukar Jož. v Metliko.

Lavantinska škofija. Č. g. Brezovšek Martin je postal provizor pri sv. Martinu na Pohorju. — Prestavljeni so čč. gg. kaplani: Hajšek Jože za I. v Škale; Merčnik Ant. v št.-II na Goriškem; Lednik Anton za I. v Ruše; Rostaher v Cirkovec.

Vabilo.

„Slovenski Prijatelj“ bode tudi izhajal prihodnje leto in vse donášal kakor letos. Velja za celo leto **4 gld. 30 kr.** Pridobil sem si tri nove sodelavce, dva iz Štajerskega, enega iz Kranjskega in mislim, da bojo pridige prav lepe in primerne.

Od **keranskih naukov** v se še dobi: Poglavlje od cerk. zapoved, 21 pol, velja 90 kr.; od ssv. zakramentov 90 pol, velja 4 gld.; od blagoslovil 22 pol, velja 1 gld. 20 kr.; od „varuj se hudega“, 42 pol, velja 1 gld. 80 kr. Vsak zvezek je za se popolnoma celota.

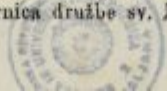
Jedro ali ves keršanski nauk v 70 keršanskih naukih, 36 drobno tiskanih pol, velja 2 gld. po pošti na dom poslano.

Gospoda moja! prosim, poravnajte svoje dolgove!!

Andr. Einspieler.

Odgovorni izdajatelj in vrednik Andrej Einspieler.

Natisnila tiskarnica družbe sv. Mohora v Celovcu.

„Kärntner Blatt.“

Pod tem imenom izhaja v Celovcu vsak teden vsaj na dveh polah tednik. Nekdajni časnik „Stimmen aus Inner-österreich“ se je potegoval za versko, politično in narodno ravnopravnost. Ravno to dela „Kärntner Blatt“ pa tako, da dela katoliško politiko. Katoliška politika pa meri na to, naj se Avstrija postavi na katoliško podlago, naj Avstrija deli enake pravice vsem deželam in vsem narodom po znanih besedah: Enake bremena — enake pravice.

Slovenski bratje! Katoličani smo mi Slovenci bili, smo in bomo: zatoraj sežimo si v roko in podpirajmo eden drugega po svoji moči! Naj nas ločijo gore, planine in reke, — v srcu smo ene misli, ene duše, ene ljubezni. Časi so za nas slovenske katoličane. posebno za nas na Koroškem hudi in žalostni. Slovenci po Štajerskem, Kranjskem, Goriškem in Primorskem ne pozabite, ne zapustite nas! „Kärntner Blatt“ je edini časnik, ki na slovenski zemlji brani v nemškem jeziku proti nemškim nasprotnikom predrage svetinje naše. Položite na oltar majke Slovenije nekaj goldinarjev na leto in pomagajte, da mi boriveci na nemški meji ne obnemagamo! Lepo prosimo, naj se naroči, komur je Bog dal toliko, da se naročiti zamore! Z Bogom!

„Kärntner Blatt“ velja za celo leto po pošti 5 gld., za pol leta 2 gld. 50 kr., in za četert leta 1 gld. 30 kr.

V Celovcu meseca decembra 1875.

And. Einspieler.

